

Pirkanmaan hyvinvointialue
PL 272, 33101 Tampere
pirha.fi

Ikäihmisten palvelujen kehittämisohjelma
IKI2035
Aluehallituksen raportti 1–6/2025

Tilannekuva 6/25 peittävyys % yli 80-vuotiaiden osalta

(poikkileikkauspäivä 30.6.2025 mukaan)

	Lähtötilanne 12/23	Toteuma 6/25	Tavoite 2030
Laitoshoito	0,7 %	0,5 %	0,0 %
Ympärivuorokautinen palveluasuminen	9,8 %	10 %	8,0 %
Yhteisöllinen asuminen ja perhehoito	1,2 %	1,9 %	8,0 %
Yhteisöllinen asuminen	0,7 %	1,3 %	Määritellään syksyn aikana 2025
Perhehoito	0,4 %	0,6 %	Määritellään syksyn aikana 2025
Kotihoito	Ei lukua	10,6 %	Ei lukua
Säännöllinen kotihoito	10,7 %	10,0 %	9,1 %
Kotihoidon arviointijakso	Ei lukua	0,5 %	Ei lukua
Tilapäinen kotisairaanhoido	Ei lukua	0,1 %	Ei lukua
Omaishoito	3,3 %	3,2 %	4,0 %

Kaikkien palveluiden peittävyydet etenivät tavoitteiden suuntaisesti, lukuun ottamatta ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyyttä. Ympärivuorokautisen palveluasumisen

ostopalveluiden määrää on jouduttu lisäämään sairaalapalveluiden osastojen kuormittuneisuuden vuoksi.

Yhteisöllisen asumisen hoito toteutetaan säännöllisenä kotihoidon palveluna, jolloin kotihoidon rivillä voi tapahtua samassa suhteessa pienenemistä. Kotihoidon tilastointiin ei ole valtakunnallisesti yhtenäistä tilastointitapaa (tiedot voidaan tarkastella joko poikkileikkauksena tai pitkittäistarkasteluna).

Peittävyys- ja asiakasluvut kerätään useista eri järjestelmistä, tilastointivirheet ovat mahdollisia.

Tilannekuva 6/2025 asiakasmäärä yli 65-vuotiaiden osalta

(poikkileikkauspäivä 30.6.2025 mukaan)

	Lähtötilanne 12/23	Toteuma 6/25	Tavoite 2030
Laitoshoito	342	262	0
Ympäri vuorokautinen asuminen	4399	4471	5173
Yhteisöllinen asuminen ja perhehoito yhteensä	521	923	1485
Yhteisöllinen asuminen	310	586	Ei lukua
Perhehoito	211	586	Ei lukua
Kotihoito	Ei lukua	5414	Ei lukua
Säännöllinen kotihoito	5301	5087	5683
Kotihoidon arviointijakso	Ei lukua	276	Ei lukua
Tilapäinen kotisairaanhoido	Ei lukua	51	Ei lukua
Omaishoito	2142	2066	2643

- Laitoshoidon asiakasmäärä laski tavoitteen suuntaisesti
- Ympäri vuorokautisen palveluasumisen asiakasmäärä nousi hieman
 - Omat palvelut 35 % (12/24 37 %)
 - Ostopalvelu 65 % (12/24 63 %)
- Yhteisöllisen asumisen ja perhehoidon asiakasmäärät nousivat
 - Omat palvelut 15 % (12/24 20 %)
 - Ostopalvelu 85 % (12/24 80 %)
- Perhehoidon asiakasmäärien kasvuun vaikuttaa myös parantunut raportointi, mukana on nyt myös lyhytaikaisen perhehoidon asiakkaat, joita lähtötilanteessa ei ole saatu raportoitua.
- Kotihoidon luku sisältää säännöllisen kotihoidon, arviointijakson sekä tilapäisen kotisairaanhoidon asiakkaat (luvuissa ei ole mukana tilapäisiä asiakkaita tai asiakkaita, joilla on vain tukipalveluita)
- Säännöllisen kotihoidon asiakasmäärä laski jonkin verran, mutta yli 75 vuotiaiden ja yli 80 vuotiaiden osuus asiakasmäärästä on kasvanut.
- Omaishoidon tuen asiakasmäärä laski jonkin verran (yli 65-vuotiaiden osalta)

Yhteisöllisen asumisen hoito toteutetaan säännöllisenä kotihoidon palveluna, jolloin kotihoidon rivillä olevat asiakasmäärät voivat hieman pienentyä yhteisöllisen asumisen asiakasmäärien hieman kasvaessa.

Kotihoidon tilastointiin ei ole valtakunnallisesti yhtenäistä tilastointitapaa (tiedot voidaan tarkastella joko poikkileikkauksena tai pitkittäistarkasteluna)

IKI2035-ohjelman osatavoitteiden tilanne 1–6/2025

Ydintavoite: Toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävä palvelurakenne

Kehitysalueet ja osatavoitteet

1. **Kehitysalue:** Ammatillisen neuvonnan, ohjauksen ja ennaltaehkäisevien palvelujen vahvistaminen

Osatavoitteet:

- 1.1. Ammatillisen neuvonnan ja ohjauksen tarjoaman ja saatavuuden vahvistaminen (etenee suunnitellusti)
- 1.2. Ennaltaehkäisevän toiminnan vahvistaminen (etenee suunnitellusti)
- 1.3. Asiakasohjauksen toimintamallien ja prosessien yhtenäistäminen (etenee suunnitellusti)
- 1.4. RAI-osaamisen (RAI-arviointijärjestelmä eli Resident Assessment Instrument) vahvistaminen ja tiedon systemaattinen ja yhdenmukainen (etenee suunnitellusti)

2. **Kehitysalue:** Kotona asumista tukevien palvelujen vahvistaminen

Osatavoitteet:

- 2.1. Kotihoidon kestävyysvarmistaminen (etenee suunnitellusti)
- 2.2. Lyhytaikaisen hoidon vahvistaminen (etenee suunnitellusti)
- 2.3. Kuntouttavan työn vahvistaminen ja päivätoiminnan kehittäminen (etenee suunnitellusti)
- 2.4. Uusien kotona asumista tukevien toimintamallien ja palvelumuotojen käyttöönotto (etenee suunnitellusti)

3. **Kehitysalue:** Asumispalvelujen rakenteen keventäminen

Osatavoitteet:

- 3.1. Yhteisöllisen asumisen laajentaminen (etenemisessä lieviä haasteita)
- 3.2. Ympäri vuorokautisen palveluasumisen sovittaminen asiakastarpeisiin, henkilöstöön ja talouteen (etenee suunnitellusti)
- 3.3. Laitoshoidon purku (etenemisessä merkittäviä haasteita)
- 3.4. Omais- ja perhehoidon vahvistaminen (etenee suunnitellusti)
- 3.5. Kiinteistötarpeiden arviointi ja kiinteistöjen käytön sovittaminen rakennemuutokseen (etenemisessä lieviä haasteita)

4. **Kehitysalue:** Integraation vahvistaminen yhdyspinnoissa

Osatavoitteet:

- 4.1. Integraation vahvistaminen ikääntyneiden sote-palvelujen yhdyspinnoissa (etenee suunnitellusti)

4.2. Monituottajuuden hyödyntäminen tarkoituksenmukaisesti ja kustannustehokkaasti (etenemisessä lieviä haasteita)

4.3. Kumppanuuksien vahvistaminen (kolmas sektori, hyvinvointi ja terveys eli hyte, yhdyspintatyö) (etenee suunnitellusti)

5. Kehitysalue: Vaikuttavat teknologiaratkaisut

Osatavoitteet:

5.1. Asiakkaille tarjottavien digitaalisten ratkaisujen ja käyttäjien tuen vahvistaminen (etenee suunnitellusti)

5.2. Tuottavuutta ja palveluiden saatavuutta parantavien teknologioiden käytön laajentaminen (etenee suunnitellusti)

5.3. Tiedolla johtamisen kehittäminen (etenemisessä lieviä haasteita)

IKI2035-ohjelman yleistilanne 1–6/2025

Pääviesti ohjelman tilanteesta

Ohjelman toimeenpano eteni pääsääntöisesti tavoitteiden mukaisesti. Kustannussäästöjä saavutettiin erityisesti vuokratyövoiman käytön vähentämisessä ja ostopalveluiden kustannusten hillinnässä. Kuitenkin isoksi haasteeksi palveluverkkosuunnitelman etenemisessä laitoshoidon osalta muodostui edelleen sopivien korvaavien tilojen puute. Omien palveluiden vahvistuminen, erityisesti kaikissa asumisen palveluissa, oli suunniteltua hitaampaa sopivien tilaratkaisujen puuttuessa vaikuttaen ostopalvelujen riittävään vähentämiseen.

Eteneminen / saavutukset 1–6/2025

- Yli 65-vuotiaiden huoli-ilmoituksissa otettiin käyttöön keskitetty käsittelyprosessi
- Toteutettiin lähitorien hankinta
- Omais- ja perhehoidon vahvistamisen hanke (PIRKKO, Sosiaali- ja terveysministeriön rahoi-tuksella) käynnistyi
- otettiin käyttöön omaishoitajille suunnattu uutiskirje
- Päätös kuntouttavan päivätoiminnan järjestämistavasta tehtiin aluehallituksessa
- Lyhytaikaista hoitoa vahvistettiin omassa tuotannossa ja hankinnalla sekä Pirha Paikkahallin-ta -järjestelmällä
- Asiakaskokemuksen keruu ja asiakkaiden osallistaminen laajentui eri palveluissa
- Uudistettu ympärivuorokautisen palveluasumisen palveluseteli otettiin käyttöön
- Omaa palvelua vahvistettiin kotihoidossa ja ympärivuorokautisessa palveluasumisessa
- Yhteisöllisessä asumisessa ja ympärivuorokautisessa palveluasumisessa kapasiteetti kasvoi sekä omissa palveluissa että ostopalvelussa

Laitoshoidon purun valmistelu jatkui ja yhteensovitettiin tilapalveluiden kanssa

Toiminnan painopisteet 7-12/2025

- Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmän käyttöönotto
- Kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto
- Palveluhankintojen valmistelu ja toimeenpano hankintasuunnitelman mukaisesti
- Ympäri vuorokautisen palveluasumisen palvelusetelin käyttöä lisätään
- Pilotoidaan ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakkaiden yksilöllistä palveluntarvetta RAI-arviointimittaria hyödyntäen henkilöstömitoituksen pohjaksi
- Tehdään päätös palveluneuvonnan tuotantotavasta
- Kuntouttavan päivätoiminnan käynnistäminen toimipisteissä ja etähoivan asiakkaille etätoimintana
- Palvelujen myöntämisperusteiden päivittäminen
- Kotihoidon asiakkaiden kotiutuksiin UOMA-järjestelmän käyttöönoton laajentamisen valmistelu ja edistäminen vuodelle 2026 (UOMA on asiakkaiden hallintajärjestelmä, jolla koordinoitaan potilaiden sijoittamista jatkohoitoon Pirkanmaan hyvinvointialueen erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon vuodeosastoille)
- Pirkanmaan hyvinvointialueen sisäinen ”Ikääntyneiden palveluketjujen selvitys- ja kehittämis-hanke” käynnistyy
- Käynnistetään ikäihmisten hyte-verkosto (hyvinvointi ja terveys) kuntien ja Pirkanmaan hyvinvointialueen yhteistyönä

Viivästykset / Haasteet / Riskit

- Laitoshoidon purku viivästyy korvaavien tilojen puuttumisen vuoksi
- Asumisen palveluiden oma tuotanto ei vahvistu riittävästi tilapuuhteiden vuoksi
- Palvelurakenteen keventäminen ei onnistu tavoitellussa aikataulussa, jolloin toimintaan osoitetut määrärahat eivät tule riittämään

Riskinä on, että useiden eri tietojärjestelmien käyttöönotto ja yhteensovittaminen ei etene suunnitellusti aiheuttaen ylimääräisiä kustannuksia ja resurssihaasteita.